

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

D

M. A. (PARANGAT) HISTORY

EXAMINATION : MAY - 2016

SECOND SEMESTER

Subject: History of Dalit Movement in the Twentieth Century India (HCBCS-216)

Date: 31/05/2016

Total Marks: 60

Time: 2.00 pm to 4.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Select the correct answer from the given options. (05)

- a) The Dravida Munnetra Kazhagam is a prominent political organization in _____.
a) Karnataka   b) Goa   c) Kerala   d) Tamil Nadu
- b) The Communal Award created separate electorates for _____.
a) Adivasis   b) Muslim   c) Dalits   d) Sikhs

State whether the following are true or false.

- c) Round Table conferences were held in New Delhi.
d) Globalization has increased opportunities of public employment for Dalits.
e) Poona Pact was signed between Dr. Ambedkar and the British Government.

Q. 2. Answer in two to four sentences. (Any 5) (10)

- 1) What are the reasons for the development of anti-caste movements in North India?
- 2) What were the activities of the Harijan Sevak Sangh?
- 3) Why were the Round Table Conferences held?
- 4) How did the Poona Pact modify the Communal Award?
- 5) State the constitutional provisions pertaining to untouchability.
- 6) What are the features of the political programme of the B.S.P.?
- 7) Enumerate the challenges posed by globalization to the reservation policy.

Q. 3. Write short notes on (Any Three). (15)

- 1) Anti-caste movements
- 2) Southborough Commission
- 3) Dalit Panthers
- 4) Ambedkar and Journalism
- 5) Periyar Ramaswami Nayakar

Q. 4. Attempt any two of the following questions. (Any 2) (30)

- 1) Examine the nature of anti-caste movements active in South India.
- 2) Elaborate the views of Ramsay McDonald, Mahatma Gandhi and Dr. B. R. Ambedkar regarding the Communal Award of 1932.
- 3) Evaluate the contribution of the Republican Party of India in the post-Ambedkar Dalit movement.
- 4) Discuss the emancipatory spaces available for the dalits in the age of globalization.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र. १. वस्तुनिष्ठ प्रश्न

(०५)

दिलेल्या पर्यायांतून योग्य उत्तर निवडा

अ) द्रविड मुन्नेत्र कळघम _____ मधील प्रमुख राजकीय संघटना आहे.

अ) कर्नाटक   ब) गोवा   क) केरळ   ड) तमिळनाडू

ब) जातीय निवाड्याने _____ साठी स्वतंत्र मतदारसंघ निर्माण केले.

अ) आदिवासी   ब) मुस्लिम   क) दलित   ड) शीख

खालील वाक्ये चूक किंवा बरोबर ते सांगा

क) गोलमेज परिषदा नवी दिल्ली इथे भरविण्यात आल्या.

ड) जागतिकीकरणामुळे दलितांसाठी सार्वजनिक रोजगाराच्या अधिक संधी निर्माण झाल्या आहेत.

इ) पुणे करार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर व ब्रिटिश सरकार यांच्या मध्ये झाला.

प्र. २. दोन ते चार वाक्यात उत्तरे द्या. (कोणतेही ५)

(१०)

१) उत्तर भारतात जात विरोधी चळवळी विकसित होण्याची कारणे कोणती आहेत ?

२) हरिजन सेवक संघाने कोणती कार्ये हाती घेतली ?

३) गोलमेज परिषदा का भरवल्या गेल्या ?

४) पुणे कराराने जातीय निवाड्यात कोणते बदल केले ?

५) अस्पृश्यते संबंधीची संवैधानिक तरतुदी उध्दृत करा.

६) बहुजन समाज पक्षाच्या राजकीय कार्यक्रमाची वैशिष्ट्ये काय आहेत ?

७) आरक्षण धोरणाला जागतिकीकरणाने निर्माण केलेली आव्हाने स्पष्ट करा.

प्र. ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही ३)

(१५)

१) जात विरोधी चळवळी

२) साऊथबोरो आयोग

३) दलित पॅथर्स

४) डॉ. आंबेडकर आणि पत्रकारिता

५) पेरियार रामस्वामी नायकर

प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

(३०)

१) दक्षिण भारतात कार्यरत असणाऱ्या जातिप्रथेविरोधी चळवळींचे स्वरूप स्पष्ट करा.

२) १९३२ च्या जातीय निवाड्यासंदर्भात रॅम्से मॅकडोन्ल्ड, महात्मा गांधी आणि डॉ. आंबेडकर यांची भूमिका विशद करा.

३) आंबेडकरांच्या पश्चात दलित चळवळीस रिपब्लिकन पार्टी ऑफ इंडियाच्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.

४) जागतिकीकरणाच्या जमान्यात दलितांसाठी मुक्तिचे कोणते अवकाश उपलब्ध आहेत त्याची चर्चा करा.